

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

15.1.2026

Raskaana oleva työntekijä ja infektiot

Tässä ohjeessa kerrotaan, mitä raskaana olevan työntekijän tulee huomioida kohdatessaan ohjeessa mainittuja infektiopotilaita. **Niiden mikrobien osalta, joita ei tässä ohjeessa mainita, noudatetaan samoja ohjeita kuin ennen raskautta.** Tavanomaisten varotoimien noudattaminen jokaisen potilaan hoidossa sekä tarvittaessa muiden varotoimien noudattaminen suojaa myös raskaana olevaa. Katso myös ohje Varotoimet ja huonesijoitus infektoissa ja moniresistenttien mikrobien kantajilla.

Työntekijän rokotussuojasta, työtehtäviin soveltuvuudesta sekä altistumistilanteiden toimenpiteistä huolehtii työterveyshuolto. Työntekijän perusrokotusten tulee olla voimassa. Tuhkarokko-, vihuriokko- ja sikotautisuoja on huolehdittava, ellei henkilö ole sairastanut näitä tauteja (MPR-rokotus). Perusrokotussuojaan kuuluvat jäykkäkouristus- ja kurkkumätärokotukset, hinkuyskä. Nämä rokotukset tehostetaan tarvittaessa 10 vuoden välein. Vuosittainen influenssa rokote on tärkeää ottaa potilasturvallisuuden takia: se suojaa myös työntekijää tartunnalta ja estää välillisesti myös tartunnan riskiä työntekijän lähipiirissä. Työntekijällä tulee olla sairastetun taudin tai rokotuksen antama suoja myös vesirokkoa vastaan.

Epäselvissä tilanteissa työntekijän tulee olla yhteydessä omaan työterveyshuoltoon. Työntekijän tilanteeseen vaikuttaa usein myös hänen oma terveydentilansa ja työntekijän terveystietojen käsittely on mahdollista työterveydessä.

Influenssa ja COVID-19

Raskaana oleva voi osallistua influenssapotilaan hoitoon noudattaen pisaravarotoimia, kuten ennen raskauttakin. Influenssarokotuksen voi ottaa raskauden aikana, raskauden vaiheesta riippumatta. Tartuntatautilaki 1227/2016 48§ edellyttää influenssarokotusta sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden asiakas- ja potilastiloissa työskentelevillä.

Myös Covid-19-potilaiden hoitoon voi raskaana oleva osallistua normaaliin tapaan. 1.1.2023 alkaen koronarokotusta ei edellytetä potilastyössä, mutta suositus on pitää huolta THL:n koronarokotusohjeistusten mukaisesta suojasta. Kaikki Euroopan lääkeviranomaisten hyväksymät koronarokotteet ovat turvallisia myös raskaana olevalle.

Listeriabakteeri

Ei tartuntariskiä potilaasta. Listeria tarttuu kontaminoituneiden elintarvikkeiden välityksellä.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

15.1.2026

Parvorokko

Parvorokon ihottumavaiheessa viruksen erittyminen on yleensä lakannut eikä potilas enää ole tartuttava. Työntekijään ei kohdistu erityistä tartuntariskiä parvorokkoa sairastavasta potilaasta, kun noudatetaan tavanomaisia varotoimia.

Jos parvovirusinfektioita sairastava potilas on hoidossa jo ennen ihottumavaihetta, esimerkiksi kuumeinen potilas, jolla on tiedossa altistuminen parvovirukselle tai potilaalla on immuunipuutos, tartuntaa hengitystie-eritteiden välityksellä pidetään mahdollisena. Tuolloin potilaat hoidetaan pisaravarotoiminⁱⁿ. Raskaana olevan työntekijän ei tule osallistua tällaisen potilaan hoitoon. Työntekijältä voidaan määrittää parvovirus-vasta-aineet, ja seronegatiivisen työntekijän ei tule osallistua potilaan hoitoon.

Parvorokkoepidemian yhteydessä selvitetään raskaana olevan työntekijän parvovirus-vasta-aineet. Selvityksen ajaksi hänet siirretään pois työpisteestä, jossa epidemiaa esiintyy. Mikäli vasta-aineet ovat negatiiviset, siirretään työntekijä toiseen työpisteeseen epidemian ajaksi.

Sikotauti

Erityistoimenpiteitä raskaana oleville ei tarvita, jos työntekijä on sairastanut sikotaudin tai hän on saanut kaksi MPR-rokotusta. Potilasta hoidetaan pisaravarotoimin.

MPR-rokotusta ei saa ottaa raskauden aikana, rokote sisältää elävää heikennettyä virusta. Rokottamaton ei-immuuni työntekijä rokotetaan MPR-tauteja vastaan raskauden jälkeen.

Altistuksen jälkeistä profylaksia ei ole käytössä. Altistuksen jälkeen ei-immuuni työntekijä siirretään pois potilastyöstä 12 vuorokautta altistuksesta siihen asti, kunnes viimeisestä altistuksesta on kulunut 26 vuorokautta.

Sytomegalovirusinfektio

Raskaana olevan työntekijän ei tule osallistua sytomegalovirusinfektiota sairastavan potilaan hoitoon.

Toksoplasma

Ei tartuntariskiä potilaasta. Tartunta tapahtuu toksoplasmaa sisältävästä kissan ulosteesta, maaperästä tai huonosti kypsennetystä lihasta.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

15.1.2026

Tuberkuloosi

Raskaana olevaa työntekijää ei suositella sijoitettavaksi töihin tuberkuloosinäytteitä käsittelevään laboratorioon tai obduktiotoimintaan, jossa tutkitaan vainajia, joilla on todettu tai epäilty tuberkuloosia (TTL:n ohje). Vuodeosastohoidossa erityistoimenpiteitä raskaana oleville ei tarvita. Katso Tuberkuloosipotilaan hoito alipaineistettavassa huoneessa.

Tuhkarokko

Erytyistoimenpiteitä raskaana oleville ei tarvita, jos työntekijä on sairastanut tuhkarokon tai hän on saanut kaksi MPR-rokotusta. Potilas hoidetaan Ilmavarotoimia noudattaen.

MPR-rokotusta ei saa ottaa raskauden aikana, rokote sisältää elävää heikennettyä virusta. Rokottamaton ei-immuuni työntekijä rokotetaan MPR-tauteja vastaan raskauden jälkeen.

Raskaana olevan työntekijän, joka ei ole sairastanut tuhkarokkoa ja jota ei ole rokotettu, ei tule osallistua tuhkarokkopotilaan hoitoon. Jos tällainen työntekijä altistuu tuhkarokolle, tarkistetaan tuhkarokkovasta-aineet pikaisesti ja mikäli ne ovat negatiiviset, suositellaan immunoglobuliiniprofylaksiaa. Profylaksia on tehokkain 72 tunnin sisällä altistuksesta annettuna, mutta se voidaan antaa aina seitsemän vuorokautta altistuksesta asti.

Altistunut ei-immuuni työntekijä siirretään pois potilastyöstä viiden vuorokauden kuluttua altistuksesta siihen asti, kunnes viimeisestä altistuksesta on kulunut 21 vuorokautta.

Mahdollisen epidemian yhteydessä ei-immuunin raskaana olevan työntekijän kohdalla voidaan harkita erityisäitiysrahaa.

Vesirokko ja vyöruusu

Erytyistoimenpiteitä raskaana oleville ei tarvita, jos työntekijä on sairastanut vesirokon tai hänet on rokotettu sitä vastaan (kaksi annosta). Vesirokkopotilaat hoidetaan Ilmavarotoimin, samoin kuin immuunipuutteiset vyöruusuopotilaat tai potilaat, joilla on yleistynyt vyöruusu. Tavanomaisessa vyöruusussa riittää kosketusvarotoimet, kts. ohje Kosketusvarotoimet vuodeosastolla.

Terveystarkastuksen työntekijän tauti- ja rokotehistoria tulee selvittää työhöntulotarkastuksessa haastattelemalla. Erityisen tärkeää tämä on alle 45-vuotiaan työntekijän kohdalla. Aikaisemmin sairastettu vesirokko tai vesirokkorokotus antaa pysyvän suojan. Jos työntekijä ei ole sairastanut tai ei tiedä sairastaneensa vesirokkoa eikä ole saanut rokotusta, tulee työntekijän immuniteetti tarkistaa vasta-ainetutkimuksella. Seronegatiivinen työntekijä rokotetaan vesirokon varalta.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

15.1.2026

Koska rokottaminen raskauden aikana ei ole mahdollista, tulisi seronegatiivinen työntekijä siirtää raskauden ajaksi pois työtehtävistä, joissa hän altistuu varicella zoster –tartunnalle. Vesirokkovasta-aineet tarkistetaan raskauden jälkeen, ja mikäli ne ovat edelleen negatiiviset, työntekijä rokotetaan vesirokkoa vastaan.

Vihurirokko

Erityistoimenpiteitä raskaana oleville ei tarvita, jos työntekijä on sairastanut vihurirokon tai hänet on rokotettu sitä vastaan (kaksi MPR - rokotetta tai vihurirokkorokotus). Kaikkien työntekijöiden tulee huolehtia, että MPR - rokotussuoja on kunnossa. Aiemmin vihurirokon sairastaneen tai rokotetun työntekijän kontakti vihurirokkopotilaaseen ei aiheuta erityisiä toimenpiteitä. Vihurirokkopotilaat hoidetaan pisaravarotoimin.

Mikäli raskaana oleva työntekijä ei ole saanut MPR- tai vihurirokkorokotusta eikä hän ole sairastanut vihurirokkoa, ei hänen tule osallistua vihurirokkopotilaan hoitoon. Altistustilanteessa immunoglobuliinihoidosta ei ole todettu hyötyä. Vihurirokkovasta-aineet tarkistetaan siinä tapauksessa oireettomilta neljän viikon kuluttua altistuksesta ja jos ilmaantuu ihottumaa. Raskauden jälkeen rokottamaton työntekijä rokotetaan MPR - tauteja vastaan.

Jos ei-immuuni työntekijä altistuu vihurirokolle, hänet pidätetään potilastyöstä alkaen 7 vuorokautta altistuksesta siihen asti, kunnes viimeisestä altistuksesta on kulunut 21 vuorokautta.

Lisätietoa: [Työterveyslaitoksen Raskaus ja työn altisteet -opas](#) (julkari.fi)